Ч. 17 Пятниця 23 січня (4 лютого) 1898. Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій години по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·75
Поодиноке число 3 кр.

Бесіда пос. Вахнянина

виголошена на засіданю Сойму дня 24 січня в справі двигненя годівлі худоби.

Коли при сїй нагоді забираю голос, то спонукує мене до того не саме справоздане комісиї краєвого господарства про годівлю товару, а більше спостережене, до якого може дійти кождий з нас, що уважно слідив годівлю товару в нашім краю, іменно в підгірских сторонах.

Я звертаю увагу високої Палати на грізну язву, що нищить нашого селянина гірше, ніж що-небудь другого. Наколи признаємо, що годівля худоби є одним з головних способів до економічного двигненя селяньства, то мусимо при сїм застановити ся, як той селянин наш годує свій товар і чи в тім напрямі є який поступ, чи може зворот до гіршого? Язва, про котру я згадав, лежить в тім, що в нас, в підгірских повітах і горах селянин не годує свого товару, а годує товар лихварів худоблячих.

Було се в 1896 році, коли ми, посли Ради державної, при еtатї міністерства справедливости піднесли голос в тім напрямі, щоби міністерство справедливости взяло на увагу, що, мимо істнуючого закона проти лихви, в нас в Галичині лихва дуже розширена. А то під ріжнородними видами. Маємо у нас лихву грішми, збіжем, землею, польною роботою, живностию, заставничу, а побіч сих родів і дуже розширену лихву товаром рогатим. Наколи хоч би побіжно, однак завсїгди на підставі статистичних даних приглянемо ся сїй справі, то прийдемо до пересьвідченя, що на 6.200 громад в краю є принайменьше 2.000 таких, де практикує ся лихва товаром в найширших розмірах. Іменно діє ся то в підгірских сторонах. А о скілько міг я засягнути відомостий від поважаних моїх товаришів, то панує сей рід лихви також в других сторонах краю, на долах.

Я сам слідив відносини годівлї худоби в горах і довідав ся, що в кождім селї, в котрім приміром є 200 господарів, бодай половина тих господарів не посїдає свого власного товару, а годує на своїх пасовисках чи полонинах товар лихварский. Єли тілько зробимо побіжний рахунок, то справа представить ся так, що в 2.000 громадах — припустїм, що в кождій громадї є по 100 штук лихварского товару — находить ся 200.000 штук худоби лихварскої.

Спосіб, в який така лихва веде ся, є зовсїм простий. Селянинови, що не має свого власного товару а посїдає яке-небудь пасовиско або полонину, віддає лихвар свої штуки товару. По однім році або по двох, коли товар підросте, продає лихвар на торгах разом з ґаздою сей товар, бере для себе капітал, вложений на закупно товару враз з лихварскими відсотками, а зиском ділить ся з господарем по половині. Наколи додамо, що на тих торгах істнують „ring-и“ торговельні межи купцями худоблячими, то можемо припустити, що продающий лихвар є в змові з купуючим і що господар сам дістає далеко меньшу ціну за свій товар.

Можемо сьміло сказати, що в однім році лихварі кидають в наш край що найменше 5 до 6 мілїонів гроша. За сей гріш купують они товар рогатий, беруть по році сей гріш назад з лихвою, а лише маленькою частиною зиску ділить ся з селянами.

Такі відносини суть дуже догідні для лихварів худобою, однак они сильно руйнують нашого селянина.

Коли ми сю справу порушили в радї державній і коли на лици п. міністра справедливости (Ґляйспаха) побачили ми счудоване, що взагалі панує ще лихва мимо істнуючого закону проти лихви з 1877 р., тодї дістали ми від п. міністра рільництва (ґр. Ледебура) приречене, що, наколи би сойм краєвий взяв почин в сїй справі, щоби в позитивний спосіб здержати або знищити лихву худобою, — правительство буде готове прийти нам в поміч значними інвестицийними позичками на те, щоби край для сих селян, що попали в сїть лихварів, зміг закуповувати худобу. Був би з такої акциї подвійний хосен: раз, що селянин прийшов би до власного добитку, другий той, що при сїй нагоді можна би селянам годувати лучшу расу худоби.

З сих причин позволю собі при сїй нагоді, коли розходить ся о двигнене годівлї товару, іменно у стану селяньского, поставити таку резолюцию:

„Високий Сойм взиває краєвий Видїл, щоби, в виду пануючої в нашім краю лихви худобою, розслїдив докладно сю справу, а результат своїх розслїдів предложив в. Соймови в найблизшій сесиї з відповідними внесенями“.

13)

Остров з закопаними скарбами.

(З англійского — Р. Л. Стівензона.)

(Дальше).

Предложене капітана подобало ся загально. Всї вірні моряки дістали понабивані пістолети, а Гунтер, Джуйс і Рідрус, котрим ми аж тепер звірили ся, приняли сю вість спокійнійше, як ми того сподївали ся. Відтак вийшов капітан на поклад і так промовив:

— Хлопцї — сказав він — ми сего дня таки добре напріли ся і всї потомлені та знеохочені. Прогулька на сушу не зашкодить для того нікому, тим більше, що лодки ще у водї. Беріть же ґіґи [1]) і хто лиш має охоту, нехай іде на цїлепополудне на сушу. Вистріл з пушки на пів години перед заходом сонця дасть знак, що треба вертати.

Тоті дурнуваті людиска, здаєсь, гадали, що будуть таки бродити в золотї та сріблї, скоро лиш вийдуть на остров, бо в однїй хвили щезло їх невдоволене і они всї як один крикнули: „гурра“, так, що аж від якогось подальшого горба понїс ся відгомін, і цїлі стада птиць знову сполошили ся та позлітали в гору.

Капітан був за мудрий, як щоби лїзти людем в дорогу, і за хвильку вже не було єго видко на покладі, де тепер Зільвер обняв провід в прогульцї. Капітан мудро зробив, бо коли би був ще довше остав ся на покладі, не міг би був удавати, що нїчого не знає. Було преці ясно як сонце, що Зільвер обняв провід і мав діло з дуже завзятими і упертими людьми. Вірні матрози —, а показало ся зараз, що були й такі — мусїли бути дуже дурні, коли, що було імовірнїйше, не попсував всї „руки“ злий примір проводирів бунту, — лиш одних більше а других менше. Можна собі таки зовсїм добре і то подумати, що деякі, котрі з натури були честні, не хотїли і дальше поступати по тій дорозї, на котру вступили. Бо то преці не все одно, не хотїти брати ся до роботи і відворкувати, а ловити кораблї і позбавляти житя невинних людий.

Наконець зібрало ся товариство. Шїсть моряків мало лишити ся на корабли а прочих тринайцять, вчисляючи в то вже й Зільвера, почали перевозити ся.

В тій хвили прийшла менї перша гадка, котра так богато причинила ся до нашого ратованя. Позаяк Зільвер лишив на корабли шїстьох людий, було ясно як на долони, що наша партия не могла би була опанувати корабель, з другої же сторони здавало ся менї, що каютова партия обійде ся зовсїм добре без мене. В однїй хвили спустив ся я по линві на найблизшу лодку, та присїв там з переду коло вітрила і таки зараз поплив.

З весьлярів нїхто не зважав на мене. Але Зільвер з другої лодки слїдив бистрим оком за мною, та спитав голосно, чи нема там і мене. Від сеї хвилї став я вже жалувати того, що вибрав ся також на остров.

Моряки старали ся одні наперід других доплисти чим скорше до берега. А що лодка, в котрій я сидїв, відплила була трохи скорше, то відбила ся далеко від других, а Зільвер був ще яких сто кроків поза нами, коли ми плили вже попід дерева над водою — нагода, з котрої я скористав, бо вхопив ся за галузу, та в однїй хвили сховав ся в найблизшій гущавині.

— Джім, Джім! — чув я, як Зільвер кликав за мною.

Але я, розуміє ся, був хлухий на то кликане, і біг, та перескакував або схиляв ся, та перебирав ся крізь гущавину що раз дальше, куди мене очи вели, аж остаточно ногам не стало вже сили і я не міг бічи дальше.

Глава чотирнайцята.

Перший удар.

Менї стало якось веселїйше від того, що я довгому Джекови зробив збитка, і я почав тепер цїкаво розглядати ся по незнанім менї острові.

Я перейшов був через якусь млаковину, зарослу вербами, очеретом, та якимись дивними заграничними ростинами, та опинив ся на краю валоватої, піском вкритої землї, що тягнула ся може на милю далеко, а на котрій росло кілька пінїй і богато малих деревець, подібних до дубини, але з ясним листєм як у верб. В глубинї тої рівнини був горб з двома дивними скалистими шпилями, що сьвітили ся в сонци.

[1]) Слово англійске (gig, в множині gigs) значить: „фуркальце“, „мала лодка“ (котрою вода крутить як фуркальцем).

Не пересуджуючи гадок Виділу краевого, думаю, що ті внесеня могли би піти в двох напрямах: 1) Щоби завізвати правительство до розширеня поняти о лихві через предложене відповідної новелі до закона з 1877 р. і 2) щоли упімнути ся у правительства о значнійші інвестицийні фонди на закупно товару для тих селян, що попали в руки лихварів худобою. Прошу о ласкаве принятє сеї резолюциї.

Референт комісиї господарства краевого, пос. Шнель, сказав на те: Справа, піднесена пос. Вахнянином дуже важна для краю. Єї лучше би піднести в формі самостійного внесеня, аніж лише в формі додатку до внесеня комісиї. Длятого треба комісию оправдати, що она сеї справи не поручила. Іменем власним годжу ся з внесенем пос. Вахнянина. Внесенє се приняв відтак сойм майже одноголосно. Додамо, що, що комісия краєвого господарства солідаризує ся вповні з сим внесенем. Читателї наші повинні би скористати з сеї нагоди і доносити краевому виділови про сей рід лихви з всїх сторін, де ся язва розширила ся.

Новинки.

Львів дня 3-го лютого 1898.

— **Ц. к. Дирекция почт і телеграфів** оповіщує: Звертає ся увагу публики, що на листах вкинених до скринок листових, поміщених на возах почтових. а то на листах, призначених до країв заступлених в Думі державній, витискати буде печатку з датою тілько уряд доручаючий, а на такихже листах до місцевостий, положених в краях корони угорскої, в Боснії і Герцеговині, як також за границею — умістить свою печатку також амбулянс почтовий. Замічає ся при тій нагоді, що дата на печатках урядів амбулянсових есть завсігди з дня, в котрім потяг виїхав з кінцевої стациї. Вкинені до згаданих скринок, а не доручені з якої небудь причини листи первого рода лишають ся в віддаючім уряді почтовім, поки не зголосить ся адресат взглядно віддавця, хиба що адреса того послїдного подана була на листі. В такім именно случаю вертає лист на місце замешканя посилаючого. Недоручені листи другого рода однак буде ся пересилати тому урядови почтовому, котрому підлягає дотичний амбулянс, єсли не буде на листі замітки, котраби тогож зворот до рук надавця чинила можливим.

Припоручає ся затім висилаючим для власного їх хісна, щоби на кождім листі свій адрес подавали.

— **Загальні збори наукового Товариства імени Шевченка** відбули ся вчера в комнатах „Рускої Бесїди" у Львові, під проводом голови товариства, проф. Грушевского. Членів зібрало ся до 70. По привітній промові голови принято протокол з послїдних загальних зборів. потім наступило справоздане з діяльности уступаючого виділу. Се справоздане, по переведеній дискусиї, принято до відомости. Відтак вибрано новий виділ, а то: проф. Михайла Грушевского головою, пп. Сидора Громницкого, Ілію Кокорудза, др. Євгенія Озаркевича, Костя Паньківского і др. Дамяна Савчака, виділовими, а пп. Юліяна Левицкого і Осипа Роздольского заступниками виділових. Дальше вела ся нарада над зміною статута.

— **Нова філія почтова.** З днем 1-го лютого отворено в Станиславові в середмістю філію ц. к. уряду почтового. Та філія має назву „Станиславів 3" і буде получена з ц. к. урядом почтовим і телеграфічним в Станиславові на двірци зелїзничім при помочи істнуючих вже почтових курсів між почтовими урядами Станиславів 1. (місто) і Станиславів 2.

— **Нещастна пригода.** Вчера в полудне сполошив ся кінь на улици Театиньскій у Львові, запряжений до візка з сифонами, котрим повозив Гершко Лїбес. В наслїдок сильного потрясеня упав візник з козла під колеса, а кінь тягнув его кілька хвиль по землі. Тяжко покалїченим на голові і цілім тілї Лїбесом займила ся відтак стация ратункова.

— **Дивне завіщанє.** Перед кількома місяцями — як пишуть російскі часописи — помер в Одесї один мілїонер, що не маючи жінки ні дітий, записав цілий свій маєток — 4 мілїони рублів — своїм чотиром сестріницям, котрі за его житя були в дуже прикрих маєткових відносинах. В завіщаню поставив покійник сестріницям за услівє, що ні одна з них не одержить спадщини скорше, доки аж не відбуде 15 місяців служби, чи то яко прачка, чи яко кухарка, або взагалї наймичка. Щоби бути певним виповненя того услівя, поручив мілїонер в завіщаню свому повномочникови, аби не виплачував спадщини аж пересьвідчить ся, що кожда з дївчат відбула дійстно службу. Всї чотири сестрініці згодили ся на то дивне услівє і всї служать вже від кількох місяців, а свої обовязки виповняють так ревно і точно, що нїхто не може їм зробити нїякого закиду.

— **Пробудила ся.** Зпід Нижанкович доносять до перемиского Echa о такій пригоді: В селї Фалькенберг умерла на сухоти Марияна Богданович, 31-лїтна замужна женщина. Свояки, зібрані коло постели умираючої, видячи наближаючу ся смерть, подали конаючій сьвічку і почали молити ся. Вскорі недужа умерла і закостеніла; віддих перестав і серце вже не било ся. По довшім часї, коли родина стала плакати, мимо померша пробудила ся, отворила очи і цілком притомно спитала: „Чого плачете? Менї там було так добре, я ішла в гору і була вже високо у воздусї". Жила ще якийсь час цілком притомна, а відтак спокійно умерла.

— **Приватну почту** отворив собі в Парижи при улици Пассаж дель Опера предприємчивий чоловічок, пан Ферре, чи властиво по своїм приватнім називску Пошон. Не робить він цілковито конкуренциї почті державній, бо цїлю его інституциї є зовсїм що иншого. Сидиш собі примiром чоловіче у Львові і хочеш, щоби твій вірител думав, що ти примiром в Америцї і не напаставав тебе за довг, то пішли лиш лист пану Ферре до Парижа, прилучи до того кілька риньских, а пан Ферре постарає ся вже о то, що твій віритель дістане лист від тебе з печаткою почтовою New-York і думаючи, що ти вже за морем, напише на твоїм векселї: Пропало! І видно, що богато людий потребує помочи п. Ферре, бо робить він на тім сьвітлі інтереси. До постійних своїх клієнтів числить він і дирекцию поліциї в Парижи, котра платить єму 300 франків на то, щоб мати право переглядати листи і покористувати ся тим при ловлї тих птацків, що хотять закрити слїд за собою. До клієнтів тої „спасенної" інституциї належав і майор Естергазі, котрий посилав много листів братові засудженого Драйфуса, Матіє, що-б переляками его і спинити в намірі роблення яких будь кроків.

— **Щасливе місто.** Мешканцї місточка Клінгенберг над Меном в Німеччинї можуть уважати ся щасливими, бо не лише що не платять нїяких податків, але дістають ще самі від міста постійну річну ренту, на котру складають ся доходи з великої фабрики глиняних виробів, що есть власно-

---

Перший раз почув я радість того, що відкриває незнані землї. На острові не було людий, мої товариші корабельні остались були позаду, а в сторонї передомною жили лиш нїмі зьвірята і птиці. Я ішов попід дерева то в одну сторону, то в другу. Тут і там побачив я якісь величезні, незнані менї цьвіти, тут і там побачив я якусь гадину, ба одна на краю якоїсь скали піднила була головку і коли мене побачила, зашипіла якось так, як шипить фуркальце, коли крутить ся. Менї й на гадку не прийшло, що то одна із найдкійших та що той єї шипіт то славне тарахканє, від чого та гадюка й називає ся тарахавцем.

Відтак зайшов я в гущавину з тих низьких, подібних до дубини деревець — они, як я пізнійше довідав ся, називають ся жистяками [2]) — що росли в пісках як ожини, і мали дивно посплїтані галузки, а листє таке густе одно на другім як ґонтовий дах. Та гущавина ставала щораз ширша і тягнула ся від верешка якогось пісковатого горба аж понад сам край широкого, очеретом зарослого багна, через котре перепливала річка, що впадала до пристанї. Від великої спеки піднимала ся з багна пара, крізь котру вершок горба „дальновида" було лиш невиразно видко.

Але нараз щось зашелестїло в очеретї. Злетїла одна дика качка і заквакала, за нею друга, а відтак підняла ся й цїла хмара сполошених птиць та криком наповнила воздух понад багном. Я зараз собі погадав, що то підходить котрийсь з моїх товаришів корабельних берегом вздовж багна, та й не помилив ся, бо зараз по тім зачув я зразу десь здалека і длятого тихий голос людский, котрий опісля, чим довше я наслухував, ставав що-раз виразнїйший і приближав ся.

Ся обставина наповнила мене таким страхом, що я заліз під найблизший жестяк і сидів там так тихенько як миш в дучці та чекав, що то дальше буде.

Відповів другий голос, а відтак перший голос, — а то був Зільверів, як то я зараз пізнав — завів довшу бесїду, котру тамтой лиш деколи переривав короткими словами. По голосї було пізнати, що они живо, ба, майже пристрастно розмавляли з собою, але я не міг анї слова зрозуміти.

Накопець, видко, договорили ся до кінця та посїдали собі; бо не лиш не підходили близше, але й птиці стали спокійнїйші та спустили ся знову на своє місце в багнї.

Аж тепер прийшло менї на гадку, що я занедбав свій обовязок та що я, коли вже на стілько не мав розуму, що вибрав ся з тими злодюгами на острів, повинен бодай старати ся підслухати їх нараду, отже я старав ся підсунути ся до них попід дерева так близько як лиш було можна.

То місце, де они були, виміркував я досить докладно не лиш по їх голосї, але й по тім, що понад ними літало неспокійно ще кілька сполошених птиць.

Посуваючись на ногах і руках, лїз я до них поволеньки і осторожно, аж наконець дістав ся на таке місце, звідки було добре видко маленьку, зелену долинку коло багна зарослу деревами. Там побачив я довгого Джека, як він поважно розмавляв щось з другим матрозом.

Проміне сонця падало просто на них. Зільвер як-раз здоймив був капелюх і кинув его коло себе на траву і своїм великим білявим лицем, покритим грубими каплями поту обернув ся просто до тамтого другого, як би его заклинав.

— Мате — казав він — я лиш длятого з тобою говорю, бо дійстно маю велике довірє до тебе, можеш менї вірити. Як би я не прилип до тебе як смола, то я би тут не балакав з тобою та не остерігав тебе. Тепер вже за пізно і годі завернутись. Я говорю то лиш длятого, що хотїв би уратувати тобі твоє горло, і коли би то котрийсь із тих різунів чув, то дісталось би й менї. Правду кажу, Томе, чи може нї?

— Чуєте, Зільвер — відозвав ся тамтой другий — а я доглянув, що він був не лиш цїлий червоний на лици, але що й говорив так охриплим голосом як ворона а голос его дрожав як хитлива линва — чуєте Зільвер — говорив він — Ви старі і чесні, а бодай за такого Вас уважають, Ви маєте гроші, чого старі моряки по найбільшій части не мають, Ви й хоробрі, коли я в тім не дуже помиляю ся. І Ви хочете вмовити в мене, що Ви хочете дійстно стати до спілки з тою зволочию? Ви то не по щирости кажете. Як ось тут Бог над нами мене видить, так по тій правдї кажу Вам, що я волїв би мою руку стратити. Коли буду знову робити, що до мене належить —

Нараз щось зашелестїло і він урвав бесїду в сїм місци. Ледви що я знайшов тут одного вірного матроза, як вже мав дістати вість і о другім. Зовсїм несподівано почула ся в тій сторонї як багно, якась суперечка а за нею страшний предовгий крик. Може яких двайцять разів понїс ся відгомін від скал „дальновида", цїле стадо водних птиць злетїло знову, що аж темно від них зробило ся і наробили великого шуму. Але підчас коли менї здавало ся, що я все чую той смертельний крик, настала знов глубока тишина і ще лиш шум злїтаючих на свої гнїзда птиць та далекий гук филь, що били об скали, переривав пополудневий спокій.

На той крик схопив ся Том, як той кінь що его стиснуть острогами, а Зільвер навіть і не рушив ся. Сперши ся легко на свою кулю, стояв в тім місци, де був та споглядав на сво-

[2]) Деревце з того рода, що кипреси або туї, плекані у нас по городах.

стию міста. В минувшім році виносив дохід з фабрики 90.000 марок, а що міщан в Клїнгенберзї есть лиш 30, то кождий з міщан одержав по 300 марок.

— **Руска бурса „Народного Дому" в Чернівцях** давала сего року приют 23 питомцям: 5 з першої, 16 з другої кляси рускої паралельки, а 2 ученикам із семинариї учительскої. Заряд бурси доложив всїх старань, щоби питомці мали здоровий харч і старанний догляд, і стараня сї принесли дуже хороші результати, як се видко по успіху кляєифікациї з першого півроку. Шіснайцять питомців одержало добру першу клясу, а шістьох першу клясу з відзначенєм, іменно: Іван Джулиньский, Дмитро Войнович, Антін Гриник, Никола Спятинчук, Іван Сорочан і Петро Катеринюк. Один лиш питомець дістав лиху клясу, і то за для своїх слабих здібностий, так, що той ученик тепер мусить виступати зі школи. Що до кляєифікациї в двох клясах рускої паралельки взагалї випала она релятивно дуже добре. На 27 учеників першої кляси одержав один ученик (Юрий Федорович) першу клясу з відзначенєм, 23 учеників першу клясу, два ученики другу клясу, а один третю. В другій клясї рускої паралельки одержали на 31 учеників: 8 першу клясу з відзначенєм (окрім виказаних в горі питомців бурси, ще Петро Дарійчук і Тодор Городиньский), 29 учеників першу клясу, а 4 ученики закінчили перший шкільний піврік зі злим поступом.

— **Вовки на Буковинї** зачинають ся показувати і напаствувати людий. В Мітоцї, селї сучавского повіта, напали два вовки на жандарма і він ледве міг оборонити ся від них вистрілами з карабіну. Сучавске староство зарядило вже лови на вовки.

— **Замерз** разом з кіньми в дорозї з Тернополя до Драганівки, господар Петро Чубатий в ночи з недїлї на понедїлок.

— **Весїлє у богачів**. Цїкаві і чудні бувають торжества весїльні у богачів або аристократів в Ню-Йорцї. Цїла церемонїя робить вражінє театрального представленя. Коли молоді з гістьми зберуть ся в церкви, церковний хор зачинає сьпівати мельодиї з опер Ваґнера при акомпаняменті арф і флетів. Панну молоду провадять до престола під бальдахином з рож, піддержуваним чотирма хлопцями, убраними в білий атлас. Три чотиролїтні дївчатка, вбрані в білі атласові суконки старосьвітского крою, поступають наперед і сиплять перед молодою парою листки рож. Панна молода прибрана найвибагливійше, все на нїй аж мінить ся від дорогих перел і золота. Місто вінка на голові і вельону молода має диядем з перел, зпід котрого спадають в зад коштовні коронки. Крім дїтий, дружки стройно повбирані. За паном молодим поступає ще молода 4-лїтна дївчинка, убрана на біло, несе оксамітну подушку в формі серця, прибрану цьвітами; в серединї лежать обручки для новоженців.

— **Померли:** Михайло Струсевич, співредактор „Дїла", на серцеву недугу, у Львові, дня 2-го лютого, в 34-тім роцї житя; — Антін Глиньский, старший контрольор почтовий, дня 31-го січня в Чернівцях, в 62-ім роцї житя.

Господарство, промисл і торговля.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщує: Австро-угорско-швайцарский звязок зелїзничий. З днем 1 лютого 1898 увійдуть в житє спільні тарифи, зшитки: А, Б, Ц і Д.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 3 лютого. Мінїстер справ заграничних ґр. Ґолуховский вернувши зі Львова був вчера на авдиенциї у Є. Вел. Цїсаря.

Ланцут 3 лютого. Послом до Ради державної з округа виборчого Ланцут-Нисько вибраний (на місце помершого ґр. Гомпеша) о. Стояловский 415 голосами на 439 голосуючих. Контркандидат з польскої партиї людової Йосиф Яхович одержав 23 голосів.

Льондон 3 лютого. „Times" каже, що анї Росия анї нїяка инша держава не має інтересу викликувати суперечки з Хіною, але Анґлїя готова в потребі вести борбу о інтереси торговельні. Однакож найбільшим інтересом для торговлї есть мир. Виливові полїтики в своїх бесїдах перед виборцями поручали правительству порозуміти ся в справі Хіни з Росиєю і другими державами але й висказали погляд, що Анґлїя мусить боронити навіть оружием свого права.

Пекінґ 3 лютого. Анґлїя взяла назад условя, під котрими жадала отвореня порту Талїєнван.

Софія 3 лютого. Болгарский аґент дипльоматичний Марков вручив оногди великому везирови меморандум в справі подій в скоплійскім вілєтї, котрі викликали в Болгариї занепокоєнє і змусили болгарске правительство до інтервенциї.

Париж 3 лютого. Мінїстер війни Більо одержав вчера постанову слїдчої комісиї в справі Пікарта, але він оголосить своє рішенє аж по процесї Золї, щоби не здавало ся, що він тим хоче вплинути на вердикт судиїв присяжних.

Ню-Йорк 3 лютого. Тут і в Новій Анґлїї лютила ся страшенна буря зі снїгом і наробила великої шкоди. В Бостонї перервані всі комунїкациї.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий**.

го товариша як та гадина, що хоче кинути ся на свою жертву.

— Джеку! — відозвав ся моряк і наставив єму свою руку при тім.

— Проч з рукою! — крикнув Зільвер і відскочив в зад так борзо і зручно як який ґімнастик.

— Як собі хочете, Джеку Зільвере — сказав тамтой. — Той лиш показує Вашу нечисту совість, коли Ви мене боїте ся. Але Бога ради скажіть менї, що значить той крик?

— Той крик? — відозвав ся Зільвер усьміхаючись, а при тім ще більше як перед тим мав ся на осторожности, бо очи єму, що в его великій голові виглядали як головки від шпильок, засьвітили ся мов кусники скла. — Той крик? То, видко, нїхто инший не крикнув лиш Алян.

При сих словах бідний Том випростував ся, як який герой.

— Алян! — сказав він — коли так, то нехай Господь Бог змилосердить ся над душею честного моряка! А що-до Вас, Джеку, то Ви були довго моїм матом, але тепер вже ним не єсте. А хоч би я мав як пес згинути, то згину сповняючи свій обовязок. Ви убили Аляна, може нї? Убийте і мене коли можете. Я ставлю ся до Вас!

Сказавши то відважний чоловічиско відвернув ся від кухаря і пустив ся як до берега. Та не судило ся єму уйти далеко. Джек Зільвер крикнув голосно і зловив ся за якусь гілячку, вхопив свою кулю та пустив нею по воздусї як би яким ратищем. Она поцїлила бідного Тома з страшенною силою саме в хребет межи лопатками. Він здоймив руки в гору, застогнав голосно і повалив ся на землю.

Чи він его сильно чи лиш слабо зранив, не дасть ся сказати. Але здає ся, судячи по тім, як від удару аж щось затріщало, що він єму на місци хребет зломив. Том вже не двигнув ся. В однїй хвили, навіть без ноги і кулї, так зручно як малпа, станув Зільвер над ним і два рази вбив в безоборонне тїло свій ніж аж по саму колодку. З моєї криївки міг я добре чути, як він сопів, коли пробивав ножем.

Я не знаю, що то значить зімлїти, але то знаю, що в найблизших хвилях по тім все як би в якійсь мраці крутило ся доокола мене: Зільвер і птиці і горб „дальновид". До того ще й гудїло менї в ушах та дзвонило, як би якісь дзвони і як би богато людий кричало.

Коли я відтак знову опамятав ся, мав вже той лютий зьвір свою кулю під пахою і капелюх на голові та удавав, як би нїчого не стало ся. Том як довгий лежав неживий перед ним на мураві, але убийника то анї трошки не тронуло, він холоднокровно обтер свій закровавлений ніж об траву. Впрочім був такий самий як і перед тим, сонце все ще припікало немилосердно на паруюче багно та на високі вершки горбів, а менї й не хотїло ся вірити, що на хвильку перед тим доконано дїйстного убийства, що в моїх очах стало ся лютою жертвою житє одного чоловіка.

Джек сягнув тепер рукою до кишенї, вийняв свиставку і дав нею кілька разів ріжні знаки, котрі понесли ся далеко по розпаленім воздусї. Я, розуміє ся, не знав ся на тих знаках, але мене взяв страх від них. По них могло збічи ся кількох людий і они би може мене відкрили. Они убили вже двох матрозів а по Томі і Аляновн може була би прийшла черга і на мене.

(Дальше буде).

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.